

Näringsutskottets yttrande 2021/22:NU2y

Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund

Till miljö- och jordbruksutskottet

Miljö- och jordbruksutskottet beslutade den 2 december 2021 att ge näringsutskottet tillfälle att yttra sig dels över regeringens proposition 2021/22:58 Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund, dels över de motioner som väckts med anledning av propositionen i de delar som rör näringsutskottets beredningsområde. Näringsutskottet begränsar sitt yttrande till de delar i propositionen och följdmotionerna som berör näringsutskottets beredningsområde, vilket främst innefattar de förslag som rör det statligt ägda bolaget Sveaskog AB och åtgärder för att främja naturturism.

Vidare överlämnar utskottet tolv yrkanden i motioner från allmänna motionstiden som rör Sveaskog. Mot bakgrund av innehållet i regeringens proposition 2021/22:58 anser utskottet att dessa yrkanden med fördel behandlas tillsammans med propositionen. De motioner som överlämnas till miljö- och jordbruksutskottet är 2021/22:60 (V) yrkandena 7–9, 2021/22:2416 (M), 2021/22:2456 (SD) yrkandena 8 och 10, 2021/22:2727 (M), 2021/22:3199 (V) yrkande 20, 2021/22:3279 (V) yrkande 27, 2021/22:3432 (M) yrkandena 13 och 14 samt 2021/22:3880 (KD) yrkande 84.

Näringsutskottet förordar i yttrandet att miljö- och jordbruksutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker samtliga motionsyrkanden.

I yttrandet finns tio avvikande meningar (M, SD, V, KD, L, MP).

Utskottets överväganden

Sveaskog AB

Propositionen

Inledning

I propositionen anføres att Sverige ska ha en växande skogsnäring och ökad hållbar skoglig tillväxt med god och säkerställd tillgång till biomassa från den svenska skogen. Det anføres även att Sverige har ett ansvar internationellt och för kommande generationer för att bevara, restaurera och utveckla den biologiska mångfalden samt för nationella och internationella åtaganden för att skydda biologisk mångfald i skogen. Hållbar skoglig tillväxt, ersättning av fossila råvaror, ökad cirkularitet samt kolinbindning i biomassa och marken ska enligt propositionen främjas och läckage från mark och andra källor minskas. En stark ägande- och brukanderätt anges vidare vara grunden för att i ökad utsträckning kunna ta till vara skogens potential för ekonomi, klimat och miljö.

Ersättningsmark och Sveaskogs markförsäljningsprogram

För att värna möjligheten för skogsägare att fortsätta bedriva skogsbruk föreslås i propositionen dels att riksdagen bemyndigar regeringen att överföra 25 000 hektar produktiv skogsmark som inte utgör fjällnära skog från Sveaskog AB till staten, dels att Sveaskogs markförsäljningsprogram ändrar inriktning och omfattning. Det innebär att ett ersättningsmarksprogram genomförs för att möta efterfrågan hos de enskilda markägare som inte längre tillåts bruka sin skog. Avsikten är att värna möjligheten för skogsägare att fortsätta bedriva skogsbruk och att genom snabbt skydd kunna erbjuda mindre skogsägare alternativ när värdefull skog skyddas. Programmet ska omfatta 25 000 hektar produktiv skogsmark och inriktas helt mot enskilda markägare av skog samt skogsfastigheter som ägs och förvaltas gemensamt inom s.k. allmänningsskogar och häradsallmänningar, för vilka ersättningsmark kan vara ett attraktivt alternativ som möjliggör ett fortsatt brukande på en annan plats. Regeringen bedömer att ett ersättningsmarksprogram kan bidra positivt till det strategiska arbetet med skydd av värdefull natur och i huvudsak bör gälla mark utanför det fjällnära området. Sveaskog ska i samarbete med Naturvårdsverket identifiera lämpliga arealer.

Förslagen i propositionen innebär även att Sveaskog ges i uppdrag att mot marknadsmässig ersättning, i stället för det nuvarande markförsäljningsprogrammet, avyttra totalt upp till 60 000 hektar produktiv skogsmark som inte är skyddsvärd. Marken ska enligt propositionen kunna erbjudas som alternativ ersättningsform för skyddsvärda arealer, i huvudsak ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog. Erbjudandet ska gälla enskilda

markägare av skyddsvärd skog inklusive skogsfastigheter som ägs och förvaltas gemensamt inom s.k. allmänningsskogar och häradsallmänningar. Syftet med markförsäljningsprogrammet anges vara att främja skogsbruket i glesbygd och naturvärden i så måtto att det fortsättningsvis finns möjlighet att bedriva ett aktivt skogsbruk till nytta för lokalsamhället. Programmet ges därmed ett naturvårdssyfte och Sveaskog ska få marknadsmässig ersättning från staten för samtliga arealer som avyttras enligt programmet

Motionerna

Regeringens förslag om ersättningsmark och Sveaskogs uppdrag

I kommittémotion 2021/22:4337 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 3 föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under perioden 2022–2024 överföra fastigheter med en sammanlagd areal om högst 85 000 hektar produktiv skogsmark från Sveaskog till staten genom utdelning av fastigheter eller av aktier i ett av Sveaskog ägt dotterföretag. I yrkande 4 förordas vidare att riksdagen avslår regeringens förslag om att Sveaskog ges i uppdrag att, mot marknadsmässig ersättning, i stället för nuvarande markförsäljningsprogram avyttra totalt upp till 60 000 hektar produktiv skogsmark för att kunna användas som ersättningsmark till enskilda markägare av skog samt skogsfastigheter som ägs och förvaltas gemensamt inom s.k. allmänningsskogar och häradsallmänningsskogar.

Finansiering av åtgärder

I partimotion 2021/22:4338 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 1 förordas ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med en redovisning av hur de åtgärder som föreslås i propositionen ska finansieras. Mot bakgrund av de ändringar som gjordes i regeringens budgetförslag hösten 2021 menar motionärerna att flera delar i regeringens proposition är svåra att genomföra.

Inriktningen för systemet med ersättningsmark och Sveaskogs markförsäljningsprogram

I kommittémotion 2021/22:4336 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 7 anförs att regeringen inte bör begränsa vilka typer av ägare som ges möjlighet att delta i de program för ersättningsmark och markförsäljning som föreslås i propositionen.

I kommittémotion 2021/22:4335 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 8 anförs att inte enbart enskilda skogsägare bör vara aktuella för ersättningsmark och Sveaskogs markförsäljning och att alla bolagsformer bör behandlas lika.

Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål

I partimotion 2021/22:3279 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 27 förordas ett tillkännagivande om att all statligt ägd skog bör samlas i ett nytt bolag med hållbart brukande som främsta mål. Motionärerna anser att staten ska bedriva ett aktivt förvaltningskap över sina skogsområden och menar att dagens vinstkrav gör det svårt för ett statligt bolag eller en statlig förvaltare att avstå produktiva skogar till andra intressen. Bolaget bör åläggas att avsätta större arealer till skyddade naturområden. Ett likalydande tillkännagivande med samma motivering förordas i kommittémotion 2021/22:3199 yrkande 20 av Birger Lahti m.fl. (V).

I kommittémotion 2021/22:3432 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 13 förordas ett tillkännagivande om att det ska inrättas ett nytt skogsbytesprogram i syfte att säkerställa att skogsägare som förlorat rätten att bruka sin mark får sin skog ersatt från statliga Sveaskog, samtidigt som det blir möjligt att skydda värdefull natur. Vidare förordas i yrkande 14 att det också ska inrättas ett nytt markförsäljningsprogram för Sveaskog. I motionen beskrivs den tänkta inriktningen för ett sådant program. Här framförs bl.a. att Sveaskog bör få i uppdrag att under tio år sälja 20 procent av bolagets skogsmark och flera villkor som ska gälla vid försäljningen.

I kommittémotion 2021/22:4336 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 6 anförs att Sveaskogs uppdrag bör innefatta ett nytt markförsäljningsprogram som innebär att 20 procent av bolagets skogsmark ska säljas. Motionärerna vill att detta program ska genomföras utöver det som föreslås i propositionen. I motionens yrkande 8 förordas även att regeringen ska precisera uppdraget till Sveaskog så att nettointäkterna från det utökade markförsäljningsprogrammet ska återgå till staten.

I kommittémotion 2021/22:2456 av Mats Nordberg m.fl. (SD) yrkande 8 förordas ett tillkännagivande om att Sveaskogs skogsinnehav inte ska minska. Motionärerna skriver att i den mån ytterligare skog ska undantas från brukande bör detta i första hand avse statlig mark. Men då bör samtidigt motsvarande arealer där nyttan av nuvarande skydd är lägre återföras till brukande. En del av Sveaskogs marker ska användas för att fortsätta att utveckla metoder för vardagshänsyn och för att pröva under vilka förhållanden kontinuitets-skogsbruk kan vara lönsamt och leda till godtagbar långsiktig skogsskötsel, godtagbara förhållanden för biologisk mångfald, godtagbar tillväxt och godtagbara virkesförråd. I linje med detta förordas i yrkande 10 att Sveaskogs skogar i huvudsak ska nyttjas till virkesproduktion och för att utveckla nya metoder för hänsynsfullt skogsbruk.

I kommittémotion 2021/22:4334 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) anförs i yrkande 4 att när staten använder egen mark för att kompensera skogsägare vars skog undantas från skogsbruk ska detta ske i närområdet för att bidra till att skogs- och jordbruk inte minskar.

I kommittémotion 2021/22:60 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör omarbota ägardirektiven för de bolag med statligt ägande som ansvarar för naturresurser med en längre

omloppstid i syfte att avkastningskraven ska följa en längre tidsperiod. Vidare förordas i yrkande 9 ett tillkännagivande om att Sveaskog bör öka sitt innehav av skog. Motionärerna menar att de bästa förutsättningarna för att kombinera de olika intressen i form av olika värden som skogen kan bidra med som biologisk mångfald, bioenergiutvinning, turism och rekreation är genom att bedriva en aktiv statlig skogspolitik.

I kommittémotion 2021/22:60 av Birger Lahti m.fl. (V) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att Sveaskog ska upphöra med det i dag gällande markförsäljningsprogrammet bl.a. eftersom det enligt motionärerna inte bidrar till landsbygdsutveckling i närområdet.

I kommittémotion 2021/22:3880 yrkande 84 förordar Magnus Oscarsson m.fl. (KD) att Sveaskog ska få i uppdrag att sälja 30 000 hektar produktiv skogsmark per år till privata markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken. Intäkterna ska ges vidare som utdelning till staten.

I kommittémotion 2021/22:4335 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 7 förordas att skogsägare som drabbats av en nyckelbiotopsregistrering ska vara de som prioriteras för ersättning och bytesmark. De insatser som regeringen beskriver i propositionen om 25 000 hektar ersättningsmark för skydd av skog samt det utökade markförsäljningsprogrammet om 60 000 hektar bör därför riktas mot gruppen av skogsägare vilka tvingats se sin mark registreras som nyckelbiotop.

I kommittémotion 2021/22:4337 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) anförs att ett nytt markförsäljningsprogram bör införas för Sveaskog för att höja ambitionen att överföra statligt ägd skog till enskilda. I yrkande 5 förordas ett tillkännagivande om detta och att programmet ska omfatta 200 000 hektar produktions-skog.

Ida Drougge (M) förordar i motion 2021/22:2416 ett tillkännagivande om att staten bör sälja Sveaskog. Motionären anser att staten bör ta ansvar för ett hållbart skogsbruk genom lagstiftning och kontroller, men inte genom att agera storägare. Försäljningen kan med fördel göras i mindre delar så att många privata ägare får möjlighet att köpa skog med en god arrondering som resultat.

Sten Bergheden (M) föreslår i motion 2021/22:2727 ett tillkännagivande om att regeringen ska se över möjligheterna att öka försäljningen av skogsmark från Sveaskog. Motionären anser att Sveaskog genom att inte sälja mark till grannfastigheter hindrar skogsägare från att expandera sin verksamhet, vilket kan vara nödvändigt för att skapa rationella brukningsenheter och ett effektivt skogsbruk. Detta menar motionären hämmar utvecklingen och därmed inte skapar mervärden för Sverige.

Bakgrund och pågående arbete

Grunder för förvaltning av företag med statligt ägande

Riksdagen beslutar om grunderna för hur statens tillgångar ska förvaltas och förfogas över, vilket innefattar bolagen med statligt ägande. Enligt de riktlinjer

som riksdagen beslutade om våren 1996 (prop. 1995/96:141, bet. 1995/96:NU26) ska följande huvudprinciper gälla för förvaltningen:

- Statligt ägda företag ska arbeta under krav på effektivitet, avkastning på det kapital företaget representerar och strukturanpassning.
- Den som utövar förvaltningen av ett statligt ägt företag ska med utgångspunkt i uppsatta verksamhetsmål aktivt följa företagets utveckling och vidta nödvändiga åtgärder för att företaget ska uppfylla kraven på effektivitet, avkastning och strukturanpassning.

Regeringens årliga skrivelse till riksdagen

Riksdagen har beslutat om att regeringen ska lämna en årlig redogörelse för bolag med statligt ägande (prop. 1980:81:22, bet. 1980/81:NU29). Syftet med redogörelsen är att beskriva statens bolagsägande och de värden som finns i bolag med statligt ägande. Verksamhetsberättelsen för bolag med statligt ägande utgör huvuddelen i regeringens årliga skrivelse.

Statens ägarpolicy

I statens ägarpolicy för bolag med statligt ägande redogörs för uppdrag och mål, tillämpliga ramverk och viktiga principfrågor när det gäller bolagsstyrningen. I ägarpolicyen ingår också regeringens riktlinjer för extern rapportering och riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Ägarpolicyen ska tillämpas i bolag med statligt majoritetsägande. När det gäller övriga bolag där staten är delägare anges i ägarpolicyen att staten verkar i dialog med övriga ägare för att ägarpolicyen ska tillämpas. Regeringen beslutade den 27 februari 2020 om en ny ägarpolicy för bolag med statligt ägande. I den nya ägarpolicyen finns nya riktlinjer när det gäller hållbart värdeskapande och strategiska mål, krav på arbetsrättsliga villkor vid inköp samt systematiskt säkerhetsarbete. Utskottet har i ett tidigare betänkande redogjort närmare för detta (bet. 2020/21:NU4). Sedan 2017 beslutas ägarpolicyen vid årsstämman i de statligt helägda bolagen, vilket innebär att policyen i dessa fall är en bolagsrättsligt bindande instruktion (ägaranvisning) till bolagets styrelse.

Övergripande om styrning av de statliga företagen

Liksom privata aktiebolag regleras statliga aktiebolag av aktiebolagslagen (2005:551). I sin egenskap av företrädare för det statliga ägandet lyder regeringen således under samma regler som andra bolagsägare. Innebörden av detta är bl.a. att ägarinflytandet utövas i bolagets beslutande organ, bolagsstämman. Bortsett från arbetstagarrepresentanterna utser stämman styrelsens ledamöter, vilka i ett helägt statligt företag representerar staten som ägare. Styrelsen utser i sin tur en vd. Genom bl.a. valet av styrelse och möjligheten att i bolagsordningen föra in särskilda bestämmelser kan statens representanter påverka inriktningen av bolagets verksamhet på bolagsstämman. Bolagets

styrelse ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. I detta ingår att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att se till att bolaget har en betryggande internkontroll. Den löpande verksamheten sköts av bolagets ledning. Styrelsen i bolag med statligt ägande ska genom styrelseordföranden samordna sin syn med företrädare för ägaren när bolaget står inför särskilt viktiga avgöranden (ägarsamordning). Vid regelbundna möten mellan företrädare för bolaget respektive ägaren (ägardialog) följs bl.a. målen för bolagen upp.

Av statens ägarpolicy framgår att förvaltningen styrs av EU:s bestämmelser om statligt stöd samt redovisning av allmänna medel, konkurrenslagstiftningen, lagen om offentlighet och sekretess samt Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) riktlinjer för statligt ägda företag. De sistnämnda riktlinjerna ger staten som ägare och de statligt ägda bolagen ett förutsebart ramverk att förhålla sig till och innebär att statens roll som ägare tydligt avskiljs från statens övriga roller. Riktlinjerna är rekommendationer som riktas till regeringar för att säkerställa att statligt ägda företag verkar effektivt, transparent och ansvarstagande. De är en internationell standard som syftar till att undvika att staten agerar som en passiv ägare eller som en överdrivet ingripande ägare.

Regeringens förvaltningsmandat

Enligt 9 kap. 8 § regeringsformen (RF) förvaltar och förfogar regeringen, med vissa undantag, över statens tillgångar. Det är riksdagen som beslutar om grunderna för förvaltningen av och förfogandet över statens tillgångar (9 kap. 9 § RF). Bestämmelser om förvärv och överlåtelse av egendom, däribland aktier och andelar i företag, finns i budgetlagen (2011:203). Enligt 8 kap. 3 § budgetlagen får regeringen inte utan riksdagens bemyndigande förvärva aktier eller andelar i ett företag eller på annat sätt öka statens röst- eller ägarandel i ett företag. Regeringen får inte heller utan riksdagens bemyndigande skjuta till kapital till ett företag. På motsvarande sätt behöver regeringen enligt budgetlagen (8 kap. 4 §) också riksdagens bemyndigande för att genom försäljning eller på annat sätt minska statens ägarandel i företag där staten har hälften eller mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar. Riksdagsbeslut krävs däremot inte för t.ex. utdelningar, eftersom dessa ingår i den löpande förvaltningen.

Uppdrag för bolag med statligt ägande

Genom bolagsordningen bestämmer ägaren bolagets verksamhetsföremål och vissa angivna ramar för verksamheten. I bolag med statligt ägande har verksamhetsföremålet sin grund i riksdagens beslut. Bolagsordningarna för de statligt ägda bolagen utgår från aktiebolagslagens regler för bolag med aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad, Svensk kod för bolagsstyrning och statens ägarpolicy. Genom ägaranvisningar ger ägaren instruk-

tioner till bolagets styrelse. I bolag med statligt ägande används ägaranvisningar i huvudsak när bolag har särskilt beslutade samhällsuppdrag, får anslag och befinner sig i omstrukturerings samt vid avregleringar och andra liknande väsentliga förändringar. Ägaranvisningar ska till sitt innehåll vara relevanta, konkreta och tydliga samt formaliseras genom beslut på bolagsstämma. Om ett uppdrag lämnas i en ägaranvisning ska det av den tydligt framgå hur uppdraget finansieras, redovisas och följs upp.

Mål och uppföljning

I statens ägarpolicy anges att mål och uppföljning är redskap som staten använder för att styra de statliga bolagen. Genom att bolagens prestation regelbundet följs upp mot fastställda mål kan bolagens utveckling mätas. Om ett bolag inte når målen kan ägaren begära en plan från bolaget på åtgärder att vidta. Ekonomiska mål och uppdragsmål beslutas vid bolagsstämman. De ekonomiska målen ger möjlighet att mäta och följa upp bolagens lönsamhet, effektivitet och risknivå. Uppdragsmål beslutas för de bolag som har särskilt beslutade samhällsuppdrag, framför allt för att göra det möjligt att utvärdera hur väl det särskilt beslutade samhällsuppdraget utförs. I ägarpolicyn anges att uppdragsmål och ekonomiska mål följs upp vid ägardialog mellan företrädare för ägaren och styrelsens ordförande där utfallet gentemot målen diskuteras, liksom eventuella åtgärder som planeras för att nå målen. Även de strategiska mål inom området hållbart företagande som styrelsen fastställt följs upp inom ramen för ägardialogen. Väsentligt förändrade förutsättningar ska enligt policyn kunna aktualisera en översyn av målen.

Ekonomiska mål

I ägarpolicyn anges att ekonomiska mål vanligtvis tas fram för kapitalstruktur, lönsamhet och utdelning. Ägarens syfte med att fastställa ekonomiska mål är att

- säkerställa värdeskapande genom att styrelsen och företagsledningen arbetar mot långsiktiga, ambitiösa och realistiska mål
- uppnå kapitaleffektivitet genom att tydliggöra kostnaden för eget kapital
- hålla bolagens finansiella risk på en rimlig nivå
- tillförsäkra ägaren direktavkastning genom hållbara och förutsägbara utdelningar med hänsyn tagen till bolagens framtida kapitalbehov och finansiella ställning
- på ett strukturerat sätt mäta, följa upp och utvärdera bolagens lönsamhet, effektivitet och risknivå.

De ekonomiska målen beslutas av bolagsstämman och dokumenteras i stämmoprotokollet. Beslutade ekonomiska mål gäller till dess att nya eller förändrade mål beslutas av bolagsstämman.

Uppdragsmål för bolag med särskilt beslutade samhällsuppdrag

För att kunna utvärdera och följa upp hur de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs fastställs i relevanta fall uppdragsmål. Syftet med att fastställa uppdragsmål för bolagen är enligt ägarpolycyn att

- säkerställa att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl
- tydliggöra kostnaden för utförandet av de särskilt beslutade samhällsuppdragen
- möjliggöra uppföljning och rapportering till riksdagen och andra intressenter
- klargöra förutsättningarna för de ekonomiska målen.

Utgångspunkten när uppdragsmål fastställs ska vidare vara dels föremålet för bolagets verksamhet, dels verksamhetens syfte, dvs. de önskvärda effekterna av bolagets verksamhet.

Eftersom ett bolags möjligheter att utföra ett särskilt beslutat samhällsuppdrag och att generera avkastning kan vara inbördes beroende ska uppdragsmål och ekonomiska mål i normalfallet tas fram samordnat. Då kan ambitionsnivån för uppdragsmålen vägas mot den kostnad i termer av och påverkan på risk och avkastning som en viss nivå för ett uppdragsmål innebär. Uppdragsmål beslutas av bolagsstämman genom en ägaranvisning till bolaget.

Sedan en tid pågår ett arbete inom Regeringskansliet med att se till att de bolag som har samhällsuppdrag i relevanta fall även ska få ett uppdragsmål.

Sveaskogs nuvarande uppdrag

Sveaskog är helägt av svenska staten och är Sveriges största skogsägare. Av bolagets års- och hållbarhetsredovisning för 2020 framgår att Sveaskog har verksamhet i ca 170 kommuner och förvaltar 14 procent av skogsmarken i Sverige med tyngdpunkt i den norra delen av landet. Det uppdrag som för närvarande är styrande för Sveaskogs verksamhet beslutades av riksdagen 2010 när bolagets tidigare uppdrag ändrades (prop. 2009/10:169, bet. 2009/10:NU22, rskr. 2009/10:384). Beslutet innebär att bolaget ska vara en oberoende aktör på virkesmarknaden med kärnverksamhet inom skogsbruk och att verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund. Sveaskogs uppdrag har sedan 2001 även omfattat ett samhällsuppdrag som innebär att en viss del av bolagets markinnehav ska säljas för att bl.a. stärka enskilt skogsbruk. Samhällsuppdraget tillkom i samband med att riksdagen beslutade om ett uppdrag för det nya bolag som uppstod när Sveaskog förvärvade samtliga aktier i skogsföretaget Assi Domän AB. I propositionen som riksdagen biföll angavs att det nya bolaget aktivt ska verka för att erbjuda omarronderingsmöjligheter och tillköpsmöjligheter ägnade att förstärka det enskilda skogsbruket samt att bolaget bör ha som inriktning att genom försäljning av mark till enskilda underlätta utkomstmöjligheterna och lokal utveckling i skogs- och landsbygd. I propositionen angavs även att bolaget i försäljningsaktiviteterna skulle prioritera glesbygden och att den sålda arealen på sikt kunde uppgå till mellan

5 och 10 procent av den totala arealen i det nybildade bolaget. All överföring av mark skulle ske till marknadsmässiga priser.

När Sveaskogs övergripande uppdrag ändrades 2010 så att bolagets verksamhet ska drivas på affärsmässiga grunder omformulerades även samhällsuppdraget om att bolaget ska sälja en del av sitt markinnehav till enskilda. Av propositionen som riksdagen biföll framgår att Sveaskog även fortsättningsvis genom försäljning av mark på marknadsmässiga villkor ska möjliggöra omarronderingar och tillköp för enskilt skogsbruk, särskilt i glesbygd. I propositionen anges även att mark ska säljas till dess att 10 procent av den areal som bolaget hade 2002, när bolaget bildades, är avyttrad.

Näringsutskottets uppföljning av riksdagens beslut som ligger till grund för Sveaskogs markförsäljningsprogram

Utskottet har som ett led i arbetet med uppföljning och utvärdering följt upp riksdagens beslut från 2001 och 2010 som ligger till grund för Sveaskogs s.k. markförsäljningsprogram. Det övergripande syftet med uppföljningen var att ge beslutsfattare i riksdagen ökade möjligheter att fatta välgrundade beslut när det gäller uppdrag och mål för de statligt ägda bolagen i allmänhet och Sveaskog i synnerhet. Inom ramen för uppföljningen genomförde utskottet ett webbaserat seminarium där bl.a. markförsäljningsprogrammets genomförande och effekter diskuterades med inbjudna aktörer. I en rapport som publicerades i december 2020 (2020/21:RFR3) presenterar utskottets grupp för uppföljning och utvärdering resultatet av uppföljningen tillsammans med gruppens viktigaste iakttagelser och reflektioner. Sammanfattningsvis framhöll gruppen bl.a. att Sveaskogs uppdrag om att sälja mark till enskilda, så som det är beslutat av riksdagen, är svårt att följa upp och utvärdera. Mot bakgrund av vad som framkommit i uppföljningen manade gruppen därför till eftertanke hos beslutsfattare i riksdagen och regeringen när det gäller hur samhällsuppdrag till statligt ägda bolag utformas. En utgångspunkt bör enligt gruppen vara att uppdragen ska gå att följa upp och utvärdera samtidigt som kostnaderna för genomförande, uppföljning och utvärdering ska stå i proportion till uppdragets omfattning och avsedda effekt. Enligt gruppen bör vidare en annan utgångspunkt vara att arbetet med att ta fram och utforma ett samhällsuppdrag innefattar en noggrann avvägning av hur detaljerat riksdagsbeslutet bör vara för att inte göra det svårt för bolaget att anpassa genomförandet till en föränderlig verklighet. Med väl avvägda beslut som fattas mot en sådan bakgrund såg gruppen ökade möjligheter för bolag med statligt ägande att i förekommande fall få goda förutsättningar att utföra samhällsuppdragen väl och uppfylla beslutade mål och syften.

Tidigare riksdagsbehandling

Sveaskog

Utskottet har under den senaste valperioden behandlat och avstyrkt ett flertal motionsyrkanden som rör statens ägande av Sveaskog samt bolagets uppdrag, mål och verksamhet. Vid det senaste tillfället – hösten 2020 (bet. 2020/21:NU4) – behandlade utskottet motsvarande frågor som återfinns i de motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021 som behandlas i detta yttrande. Utskottet hänvisade då till dels att det inte finns något försäljningsbemyndigande när det gäller Sveaskog, dels det riksdagsbeslutade uppdraget som för närvarande är styrande för Sveaskog och dels att verksamhetsfrågor är något för bolagets ledning att avgöra. Avvikande uppfattningar i olika delar framfördes i reservationer av företrädare i utskottet för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna.

Finansiering av åtgärder

I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 23) föreslogs anslaget 1:1 Skogsstyrelsen skulle ökas med 40 miljoner kronor från 2022 för Skogsstyrelsens arbete med nekat avverkningsstillstånd i fjällnära skog. För 2023–2027 beräknades anslaget ökas med samma belopp för detta ändamål. För intrångsersättning till markägare som nekas tillstånd vid avverkning av fjällnära skog föreslogs i budgetpropositionen att anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket skulle ökas med 410 miljoner kronor 2022. För 2023–2027 beräknades anslaget ökas med samma belopp för detta ändamål. Därutöver föreslogs att anslaget 1:2 skulle ökas med 360 miljoner kronor för 2022 för övriga åtgärder som relaterar till Skogsutredningen. För 2023–2027 beräknades anslaget ökas med samma belopp för detta ändamål.

Regeringen anförde vidare i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1, utg. omr. 20) att det behövs ytterligare insatser med anledning av förslagen i Skogsutredningen och skydd av skog. Anslaget 1:14 Skydd av värdefull natur föreslogs därför ökas med 2 005 miljoner kronor 2022. För perioden 2023–2027 beräknades anslaget ökas med samma belopp för detta ändamål. Regeringen bedömde därtill att det behövs medel för genomförande av Sveaskogsprogram. Anslaget 1:14 Skydd av värdefull natur föreslås därför ökas med 35 miljoner kronor 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget ökas med motsvarande belopp för samma ändamål.

Vid miljö- och jordbruksutskottets behandling av budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 20 och 23, bet. 2021/22:MJU1 och bet. 2021/22:MJU2) föreslog miljö- och jordbruksutskottet minskningar i jämförelse med regeringens förslag av anslagen 1:14 inom utgiftsområde 20 samt 1:1 och 1:2 inom utgiftsområde 23. Dessa anslag har koppling till genomförandet av de förslag som lämnas i den proposition som behandlas i detta yttrande. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag inom utgiftsområde 20 och 23 (rskr. 2021/22:109–111 och rskr. 2021/22:99). Leda-

möterna i miljö- och jordbruksutskottet från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet avstod från att delta i beslutet och framförde anledningen till detta i olika särskilda yttranden.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas under följande rubriker:

- Regeringens förslag om ersättningsmark och Sveaskogs markförsäljningsprogram
- Finansiering av åtgärder
- Inriktningen av Sveaskogs ändrade markförsäljningsprogram
- Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål.

Regeringens förslag om ersättningsmark och Sveaskogs markförsäljningsprogram

För att värna möjligheten för skogsägare att fortsätta bedriva skogsbruk samtidigt som att viktiga natur- och kulturvärden kan skyddas föreslås i propositionen ett system som innebär dels att 25 000 hektar produktiv skogsmark som inte utgör fjällnära skog överförs från Sveaskog till staten, dels att Sveaskogs nuvarande s.k. markförsäljningsprogram ändrar inriktning och omfattning. Syftet med det ändrade markförsäljningsprogrammet anges vara att främja skogsbruket i glesbygd och kulturvärden i så måtto att det fortsättningsvis finns möjlighet att bedriva ett aktivt skogsbruk till nytta för lokalsamhället. Programmet ges därmed ett naturvårdssyfte och Sveaskog ska erhålla marknadsmässig ersättning från staten för samtliga arealer som avyttras enligt programmet. Sammantaget innebär förslagen att skogsnäringen och den regionala tillväxten gynnas samtidigt som hänsyn kan tas till viktiga natur- och kulturvärden. Även om ledamöterna i utskottet kan ha olika principiella uppfattningar om hur den svenska skogen ska förvaltas och brukas samt vilken roll Sveaskog bör ha i detta sammanhang ser utskottet ändå vikten av att inrätta ett system som innebär att skyddsvärd skog ska kunna undantas från skogsbruk och att markägarna ska kunna få marknadsmässig ersättning för detta.

I sammanhanget vill utskottet samtidigt påminna om det som framkom i näringsutskottets uppföljning av de riksdagsbeslut som ligger till grund för Sveaskogs nuvarande markförsäljningsprogram (2020/21:RFR3). Som framgår av uppföljningsrapporten är den del av Sveaskogs uppdrag som avser markförsäljningsprogrammet svårt att följa upp och utvärdera. När nu markförsäljningsprogrammet ändrar inriktning och omfattning vill utskottet understryka vikten av att beslutet ska vara möjligt att följa upp och utvärdera. Utskottet vill därför påminna om att regeringen har ett flertal verktyg till hands för att både styra och följa bolagen med statligt ägande. Det gäller således även Sveaskog. Utskottet utgår från att regeringen dels utnyttjar dessa verktyg för

att skapa goda förutsättningar för bolaget att utföra uppdraget så att syftet nås, dels ser till att möjliggöra att uppdraget följs upp och utvärderas, och dels på ett tydligt sätt redovisar utvecklingen av programmet för riksdagen.

Utskottet förordar därmed att miljö- och jordbruksutskottet tillstyrker regeringens proposition och avstyrker motion 2021/22:4337 (L) yrkandena 3 och 4.

Finansiering av åtgärder

När det gäller finansieringen av de förslag som framförs i propositionen kan utskottet konstatera att riksdagen hösten 2021 beslutade om vissa ändringar i statens budget för 2022 som berör genomförandet av åtgärder som kan kopplas till den proposition som behandlas i detta yttrande. Utskottet kan även konstatera att de områden i statens budget som är berörda av ändringarna i detta avseende ligger inom utgiftsområden som behandlas av miljö- och jordbruksutskottet. Oavsett inställning till hur ändringarna i regeringens budgetförslag påverkar möjligheterna att genomföra propositionens förslag eller om förslag till ändringar i statens budget är nödvändiga för att kunna genomföra förslagen vill utskottet framhålla att det finns regler och väl etablerad praxis för hur budgetprocessen går till i riksdagen. Denna process måste ha sin gång och utskottet vill inte gå händelserna i förväg genom att, så som föreslås i motion 2021/22:4338 (MP) yrkande 1, förorda ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med en redovisning av hur åtgärderna i propositionen ska finansieras.

Miljö- och jordbruksutskottet bör därmed avstyrka det nämnda motionsyrkandet.

Inriktningen av Sveaskogs ändrade markförsäljningsprogram

Utskottet har i det föregående ställt sig bakom regeringens proposition där det föreslås två olika program. Det ena programmet innebär att mark som ska användas som ersättningsmark överförs till staten från Sveaskog, och det andra innebär att Sveaskogs uppdrag ändras så att bolagets markförsäljningsprogram ändrar inriktning och omfattning. Oavsett inställning till om ett eller flera program bör inrättas kan utskottet konstatera att de ska inriktas mot enskilda markägare av skog samt skogsfastigheter som ägs och förvaltas gemensamt inom s.k. allmänningsskogar och häradsallmänningar. I motionerna 2021/22:4335 (KD) yrkande 8 och 2021/22:4336 (M) yrkande 7 förordas tillkännagivanden om att alla typer av skogsägare bör få ta del av de program som inrättas. Utskottet har dock inget att invända mot regeringens bedömning när det gäller inriktningen av programmen och ser ingen anledning att ställa sig bakom det som motionärerna efterfrågar.

Därmed förordar utskottet att miljö- och jordbruksutskottet avstyrker motionsyrkandena.

Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål

I ett flertal motioner som behandlas i detta yttrande förordas tillkännagivanden om bolagets uppdrag, mål och verksamhet. Här berörs bl.a. statens ägande av Sveaskog, bolagets markförsäljningsprogram, att Sveaskog bör stå för ersättningsmarker och att utgångspunkten för bolagets verksamhet bör vara en annan än affärsmässighet. I motionerna finns även yrkanden som rör såväl Sveaskogs sätt att operativt bedriva sin verksamhet som att staten bör samla all sin skog i ett bolag och driva detta bolag i enlighet med andra principer än affärsmässighet.

Med anledning av dessa motioner vill utskottet på ett övergripande plan framhålla vikten av en växande skogsnäring och ökad hållbar skoglig tillväxt med god och säkerställd tillgång till biomassa från den svenska skogen. Sverige har också ett ansvar internationellt och för kommande generationer att bevara, restaurera och utveckla den biologiska mångfalden. I och med att Sveaskog är Sveriges största skogsägare har bolaget en viktig roll i den svenska skogspolitiken.

Utskottet kan vidare konstatera att Sveaskog äger ca 14 procent av Sveriges produktiva skogsmark och har ett stort antal medarbetare runt om i landet. Sveaskogs nuvarande uppdrag, som riksdagen beslutade om 2010, innebär att bolaget ska bedriva sin verksamhet på affärsmässig grund och generera marknadsmässig avkastning. Bolaget ska enligt uppdraget vara en oberoende aktör med kärnverksamhet inom skogsbruk utan egna stora intressen som slutanvändare av skogsråvara. Sveaskog bör också kunna bedriva närliggande verksamhet om det bidrar till att öka bolagets avkastning. Som andra bolag med statligt ägande har Sveaskog även beslutade ekonomiska mål för att bl.a. tillförsäkra staten direktavkastning genom hållbara och förutsägbara utdelningar med hänsyn tagen till bolagets framtida kapitalbehov och finansiella ställning.

Utskottet vill framhålla att Sveaskogs verksamhet har en stor betydelse för den lokala sysselsättningen såväl genom anställda som genom entreprenörer och kunder. Dessutom spelar Sveaskog en viktig roll som uppköpare av virke från många enskilda mindre skogsägare för råvarans avsättning och en fungerande virkesmarknad. Sveaskogs uppdrag som en oberoende aktör medför också att bolaget i många fall är en mycket viktig leverantör till mindre och mellanstora kunder utan egen integrerad skogs- och industriverksamhet. Utskottet har ingen annan uppfattning än att Sveaskogs verksamhet även i fortsättningen ska baseras på affärsmässig grund och generera marknadsmässig avkastning.

När det närmare gäller de motionsyrkanden som rör ersättningsmark och Sveaskogs markförsäljningsprogram vill utskottet hänvisa till de förslag som finns i propositionen och som behandlats i det föregående. Motionsyrkanden om att Sveaskog bör stå för ersättningsmark och att bolagets nuvarande markförsäljningsprogram bör avslutas får således ses som tillgodosedda. Utskottet ser heller ingen anledning att ställa sig bakom förslag till tillkännagivanden

om att ändra inriktningen i de program om ersättningsmark och markförsäljning som föreslås i propositionen, eller för den delen om att inrätta ytterligare markförsäljningsprogram utöver regeringens förslag.

Därmed anser utskottet att miljö- och jordbruksutskottet bör avstyrka motionerna 2021/22:60 (V) yrkandena 7, 8 och 9, 2021/22:2416 (M), 2021/22:2456 (SD) yrkandena 8 och 10, 2021/22:2727 (M), 2021/22:3199 (V) yrkande 20, 2021/22:3279 (V) yrkande 27, 2021/22:3432 (M) yrkandena 13 och 14, 2021/22:3880 (KD) yrkande 84, 2021/22:4334 (SD) yrkande 4, 2021/22:4335 (KD) yrkande 7, 2021/22:4336 (M) yrkandena 6 och 8, samt 2021/22:4337 (L) yrkande 5.

Innovationsarbete och affärsmodeller i skogsnäringen

Propositionen

I regeringens proposition anføres att en långsiktig rådgivningskampanj för ökad hållbar tillväxt och hållbart brukande av skogen bör tas fram av Skogsstyrelsen. Kampanjen bör enligt propositionen sprida kunskap om vilka åtgärder som är relevanta för ökad kvalitet och lönsamhet i skogsbruket och bidra till att nå den politiska ambitionen om ökad hållbar tillväxt i skogen. Kampanjen bör vidare innefatta verkningsfulla åtgärder för naturvårdande skötsel, användning av alternativa brukningsmetoder, ökad klimateffektivitet, effektivare miljöhänsyn och klimatanpassning i skogsbruket. Av propositionen framgår att kampanjen bör bidra till att minska de affärsmässiga riskerna för företagande inom skogsbruket. Rådgivningen bör även stimulera till mer och bättre naturvårdande skötsel på frivilligt avsatt mark. I propositionen framförs att Skogsstyrelsen redan i dag har ett uppdrag som rör rådgivning om olika metoder för skogsbruk, t.ex. hyggesfritt skogsbruk. Detta arbete bör enligt propositionen integreras i den nämnda rådgivningskampanjen. Hyggesfria brukningsmetoder bör enligt propositionen ingå i kampanjen för att enklare än i dag kunna tillämpas av skogsägare som själva vill, på marker där det är motiverat.

Motionen

I partimotion 2021/22:4338 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 4 förordas att innovationsarbete och affärsmodeller i skogsnäringen främjas och utvecklas med koppling till hyggesfritt skogsbruk och kontinuitetsskogsbruk.

Utskottets ställningstagande

I motion 2021/22:4338 (MP) anføres att regeringen bör verka för att främja innovationsarbete och affärsmodeller i skogsnäringen med koppling till hyggesfritt skogsbruk och kontinuitetsskogsbruk. Utskottet kan konstatera att det framgår av regeringens proposition att en rådgivningskampanj för att bl.a. öka kvaliteten och lönsamheten i skogsbruket och bidra till ökad hållbar

tillväxt i skogen bör genomföras av Skogsstyrelsen. Utskottet noterar att kampanjen ska innefatta insatser för att såväl stärka skogsbrukets kunskap om olika brukningsmetoder som minska de affärsmässiga riskerna för företagande inom skogsbruket.

Därmed bör miljö- och jordbruksutskottet avstyrka den nämnda motionens yrkande 4.

Uppdrag för att främja naturturism

Motionen

I partimotion 2021/22:4338 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 7 anförts att regeringen bör besluta om ett uppdrag för att gynna naturturism i skyddad natur. Motionärerna anser att Naturvårdsverket ska få detta uppdrag som syftar till att genomföra ett samlat projekt för att gynna naturturism i nationalparker och skyddad natur i enlighet med förslagen i Skogsutredningen.

Bakgrund och pågående arbete

Skogsutredningen

Våren 2019 tillsatte regeringen en särskild utredare (lagmannen Agneta Ögren) som fick i uppdrag att undersöka möjligheterna och lämna förslag på åtgärder för stärkt äganderätt till skog, nya flexibla skydds- och ersättningsformer vid skydd av skogsmark samt hur internationella åtaganden om biologisk mångfald ska kunna förenas med en växande cirkulär bioekonomi (dir. 2019:46). Utredningen, som bedrev arbetet under namnet Skogsutredningen, överlämnade i november 2020 betänkandet Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (SOU 2020:73) till regeringen. I betänkandet framförs flera förslag som rör Sveaskogs uppdrag och som ligger till grund för den proposition som behandlas i detta yttrande. I betänkandet framför utredaren även förslag till åtgärder för att gynna hållbar naturturism i nationalparker och naturreservat. Betänkandet bereds för närvarande i olika delar inom Regeringskansliet.

Vissa frågor om turism

Hösten 2021 godkände riksdagen regeringens förslag till ett nytt mål för turismpolitiken (prop. 2021/22:1 utg.omr. 24, bet. 2021/22:NU1, rskr. 2021/22:113). Målet innebär att Sverige ska ha en hållbar turism, med ett hållbart resande och en hållbar och konkurrenskraftig besöksnäring som växer och bidrar till sysselsättning och attraktiva platser för besökare, boende, företag och investeringar i hela landet.

I oktober 2021 presenterade regeringen en strategi för hållbar turism och växande besöksnäring. Strategin är framtagen som ett ramverk och en inriktning för regeringens politik på området för den kommande tioårsperioden. Med strategin avser regeringen att skapa långsiktiga förutsättningar för en

hållbar växande besöksnäring som har en självklar roll som export-, jobb- och integrationsmotor i Sverige. I strategin identifieras ett antal strategiska områden som jobb och kompetens, kunskap och innovation, tillgänglighet samt marknadsföring. Till varje område kopplas sedan fyra horisontella perspektiv: hållbarhet, digitalisering, platsutveckling och samverkan. I strategin anges vidare att den knyter an till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, till regeringens jämställdhetsmål, till de klimatpolitiska målen och till andra riksdagsbundna mål. Det framgår också att regeringen avser att ta fram handlingsplaner som är i linje med strategin.

Utskottets ställningstagande

I motion 2021/22:4338 (MP) yrkande 7 förordas ett tillkännagivande om att Naturvårdsverket ska få i uppdrag att genomföra ett projekt för att gynna naturturism i nationalparker och skyddad natur. Projektet ska gå i linje med det som föreslogs i Skogsutredningen. Till att börja med vill utskottet påminna om att riksdagen hösten 2021 beslutade om ett nytt mål för turismpolitiken (prop. 2021/22:1 utg.omr.24, bet. 2021/22:NU1). Avsikten med förslaget är att stärka förutsättningarna för en hållbar och konkurrenskraftig turism och besöksnäring som växer och bidrar till sysselsättning i hela landet. Utskottet vill även påminna om att regeringen hösten 2021 presenterade en strategi för hållbar turism och växande besöksnäring. Strategin är framtagen som ett ramverk och en inriktning för regeringens politik på området för den kommande tioårsperioden. Med strategin avser regeringen att skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar växande besöksnäring som har en självklar roll som export-, jobb- och integrationsmotor i Sverige. I strategin identifieras ett antal strategiska områden som jobb och kompetens, kunskap och innovation, tillgänglighet samt marknadsföring. Mot denna bakgrund ser utskottet att det finns ett behov av konkreta åtgärder för att fortsätta utveckla en långsiktigt hållbar turism och en konkurrenskraftig, hållbar och innovativ besöksnäring i hela landet. Detta har blivit särskilt tydligt i spåren av covid-19-pandemin. Med anledning av det som framförs i den nämnda motionen kan utskottet dock konstatera att Skogsutredningens förslag inom en rad områden är under beredning inom Regeringskansliet och utskottet anser inte att riksdagen bör föregripa detta arbete genom ett tillkännagivande till regeringen.

Utskottet förordar därmed att miljö- och jordbruksutskottet avstyrker motionsyrkandet.

Stockholm den 17 februari 2022

På näringsutskottets vägnar

Carl-Oskar Bohlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carl-Oskar Bohlin (M), Jennie Nilsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD), Monica Haider (S), Helena Lindahl (C), Alexander Christiansson (SD), Mathias Tegnér (S), Camilla Brodin (KD), Åsa Eriksson (S), Arman Teimouri (L), Eric Palmqvist (SD), Amanda Palmstierna (MP), Peter Helander (C), Anders Frimert (S), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Lorena Delgado Varas (V).

Avvikande meningar

1. Regeringens förslag om ersättningsmark och Sveaskogs uppdrag (L)

Arman Teimouri (L) anför:

Skogsindustrin är en av Sveriges viktigare näringar och spelar en betydande roll för svensk export. Utan en konkurrenskraftig skogsindustri skulle Sverige vara ett betydligt fattigare land. Det skulle drabba alla som bor i Sverige, oavsett om man äger skog eller inte och oavsett om man bor i en stad eller på landsbygden. Samtidigt vill jag framhålla att skogen är ett gemensamt rum för friluftsliv, jakt och naturupplevelser. Skogen reglerar dessutom vatten och renar luften. Den motverkar även klimatförändringar och är avgörande för den biologiska mångfalden. I skogen finns dessutom unika biotoper och ekosystem som är grunden för många arters överlevnad.

Jag menar att skogen ska skyddas. Ett sådant skydd bör dock ske i samförstånd med skogsägarna och bygga på frivillighet. Skogsägarna ska få ersättning när de avstår från att avverka viktig skog, och min utgångspunkt är att flera olika typer av avtal är tänkbara utifrån hur behovet av skydd ser ut. För att åstadkomma ett skydd för känsliga skogsmiljöer samtidigt som markägarna får ersättning för detta föreslår regeringen i propositionen två olika program, dels ett system med ersättningsmark, dels ett nytt markförsäljningsprogram för Sveaskog. Syftet med båda programmen är att med statlig skogsmark ersätta markägare som avsätter hela eller delar av sin mark som skyddade områden. Jag anser att detta tillvägagångssätt är otydligt och att det inte finns någon anledning att etablera två parallella system som avser olika sorters skogsmark. Jag menar i stället att det program med ersättningsmark som föreslås i propositionen bör utökas från 25 000 hektar till 85 000 hektar. Marken bör överföras under perioden 2022–2024 och omfatta all typ av skogsmark. Samtidigt bör det nya markförsäljningsprogram som regeringen föreslår för Sveaskog inte genomföras. Marken i det utökade programmet med ersättningsmark som jag föreslår ska kunna användas som ersättningsmark till enskilda markägare av skog samt skogsfastigheter som ägs och förvaltas gemensamt inom s.k. allmänningsskogar och häradsallmänningsskogar. På så sätt skulle lika stora områden kunna skyddas som med regeringens förslag samtidigt som systemet skulle bli betydligt enklare.

Sammanfattningsvis anser jag alltså att miljö- och jordbruksutskottet bör tillstyrka motion 2021/22:4337 (L) yrkandena 3 och 4, delvis tillstyrka propositionens punkt 1, och avslå punkt 4. I övrigt bör miljö- och jordbruksutskottet tillstyrka propositionen.

2. Finansiering av åtgärder (MP)

Amanda Palmstierna (MP) anför:

Genom att radera de medel som var avsatta i regeringens budgetförslag för att säkra genomförandet av den proposition som utskottet behandlar i detta yttrande har möjligheterna till frivilligt formellt skydd minskat drastiskt. Om delar av regeringens förslag nu är ofinansierade går de inte heller att genomföra om inte regeringen kommer med en ändringsbudget. Till exempel riskerar programmet med ersättningsmark att läggas ned eftersom det nu saknas långsiktig finansiering. Det hela är enligt min uppfattning mycket olyckligt och minst sagt anmärkningsvärt. Neddragningarna i budgeten kommer att drabba framför allt mindre familjeskogsbrukare samtidigt som en förbättrad skötsel av befintliga naturreservat riskerar att inte bli av. Jag menar att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redovisning av hur de olika åtgärder som föreslås i propositionen ska finansieras.

Därmed bör miljö- och jordbruksutskottet tillstyrka motion 2021/22:4338 (MP) yrkande 1.

3. Inriktningen av Sveaskogs ändrade markförsäljningsprogram (M, KD)

Carl-Oskar Bohlin (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Camilla Brodin (KD) och Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) anför:

Vi har i det föregående ställt oss bakom regeringens förslag om att inrätta ett system med ett program för ersättningsmark och att det statligt helägda Sveaskog får i uppdrag att sälja en del av sin mark i och med att det s.k. markförsäljningsprogrammet ändrar inriktning och omfattning. Vi vill dock framhålla att vi inte instämmer i regeringens bedömning när det gäller vilka skogsägare som ska tillåtas delta i de olika programmen. Vi menar att programmen inte bara bör inriktas mot enskilda skogsägare utan att alla skogsägare i stället bör behandlas lika.

Vi anser att miljö- och jordbruksutskottet därmed bör tillstyrka motionerna 2021/22:4335 (KD) yrkande 8 och 2021/22:3436 (M) yrkande 7.

4. Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål (M)

Carl-Oskar Bohlin (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) och Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) anför:

Skogen är en av Sveriges viktigaste naturtillgångar och skogsnäringen är en viktig del av svensk ekonomi. Skogens betydelse för Sverige kan inte nog understrykas. Skogen ger jobb, skatteintäkter och är väsentlig för Sveriges handel med andra länder. Skogsindustrin sysselsätter ca 115 000 personer totalt och exportvärdet är ungefär 145 miljarder kronor årligen. Samtidigt är

skogen en av våra viktigaste tillgångar för omställningen till ett fossiloberoende samhälle. Produkter från skogen kan ersätta fossila alternativ i allt från byggnadsmaterial till bränslen. Det gör ett skogsbruk med hög produktivitet till en viktig del av den svenska och globala klimatomställningen. Därtill ger skogen möjligheter till friluftsliv, jakt och turism samt omfattar en stor och viktig biologisk mångfald. Skogen bidrar därmed på flera sätt till att göra Sverige rikt.

Sveaskog är helägt av staten och Sveriges största skogsägare. Vi har under lång tid framfört att bolaget ska vara en del av ett nytt markbytesprogram och att ett nytt markförsäljningsprogram bör inrättas. Vi har i det föregående ställt oss bakom de förslag som regeringen presenterat i sin proposition som rör Sveaskog, vilket till viss del tillgodoser det som vi tidigare framfört. Vi vill dock påpeka att propositionen i dessa delar – och även i många andra avseenden – har stora brister. Det saknas t.ex. tillräckliga konsekvensbeskrivningar av de få förslag som riksdagen ska besluta om, bl.a. när det gäller påverkan på statsfinanserna, arbetstillfällena och landsbygdens utveckling.

När det gäller Sveaskogs markförsäljningsprogram kan vi konstatera att bolaget i princip slutfört det uppdrag bolaget har haft sedan 2001 att sälja 10 procent av sitt skogsinnehav till enskilda skogsägare. Avsikten med markförsäljningsprogrammet har varit att stärka landsbygden. Vi kan dock konstatera att fastigheterna som sålts ofta har varit för stora, med konsekvensen att många på landsbygden inte har haft möjlighet att köpa dem. Försäljningarna i programmet har därmed inte alltid levt upp till målsättningen att utveckla landsbygden lokalt. Nu inrättas ett markförsäljningsprogram med en delvis annan inriktning, vilket är bra. Vi anser dock att ännu ett markförsäljningsprogram bör genomföras, utöver det som föreslås i propositionen. Vi menar att Sveaskog ska få ett nytt uppdrag att i ett sådant program under en tioårsperiod sälja 20 procent av bolagets skogsmark. För att säkerställa att detta markförsäljningsprogram bidrar till landsbygdens utveckling och att den enskilda skogsägaren värmas ska inriktningen vara att försäljningen ska omfatta många mindre fastigheter. På så vis menar vi att människor i hela landet får möjlighet att köpa, äga och långsiktigt förvalta skogen till nytta för sig själva, samhället och miljön. Vi kan konstatera att den genomsnittliga skogsägaren äger 45 hektar. Vi anser därför att merparten av fastigheterna som säljs ska vara mindre än 50 respektive 25 hektar. All försäljning ska ske till marknadspris. För att sprida ut ägandet på fler personer anser vi även att antalet skogsförvärv ska begränsas till ett per person. I den mån det är förenligt med EU-rätten ska det ställas krav på att köparen ska ha regional anknytning, antingen genom att vara bofast eller genom att personen äger skog i regionen sedan tidigare. Försäljningen ska vidare ske genom intresseanmälan. I regel ska alla intressenter få ett erbjudande om att köpa marken efter att den har värderats av en extern mäklare. I det fall Sveaskog avböjer en försäljning ska bolaget vara tvunget att motivera detta. Det kan t.ex. handla om skog med höga naturvärden. Sveaskog ska i sådana fall erbjuda alternativ mark. Om flera

personer anmäler intresse för samma skogsmark ska försäljningen ske genom budgivning. Sveaskog ska även få lägga ut skogsmark till försäljning genom anbud. Markförsäljningsprogrammet ska inte stå i konflikt med det nya markbytesprogrammet och ska inte heller påverka Sveaskogs ambition att vara ett föredöme inom naturvård, eller försvaga skyddet för skog med höga naturvärden. Sveaskog bör spara 20 procent av den produktiva skogsmarken i naturvårdsavsättningar i form av ekoparker, naturvårdsskogar och naturhänsyn i produktionsskogar. Sveaskog ska inte sälja vidare skogsmark med höga naturvärden som är undantagen från produktion. För att försäkra att det nya markförsäljningsprogrammet leder till att förutsättningarna för landsbygden stärks och att värdefull natur förvaltas ska programmet utvärderas av en extern aktör när hälften av skogen har sålts. Sveaskog ska enbart i undantagsfall förvärva ny mark, och bolagets totala innehav ska minska. Intäkterna från markförsäljningsprogrammet ska delas ut till ägaren, dvs. staten.

Sammanfattningsvis anser vi att regeringen bör precisera uppdraget till Sveaskog när det gäller att nettointäkterna från det utökade markförsäljningsprogrammet bör återföras till staten samt att ett ytterligare markförsäljningsprogram för Sveaskog inrättas i enlighet med det anförda.

Därmed anser vi att miljö- och jordbruksutskottet bör tillstyrka motionerna 2021/22:3432 (M) yrkande 14 och 2021/22:4336 (M) yrkandena 6 och 8.

5. Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD), Alexander Christiansson (SD) och Eric Palmqvist (SD) anför:

För att värna möjligheten för skogsägare att fortsätta att bedriva skogsbruk föreslår regeringen i propositionen att nya ersättningsmarker och ett ändrat markförsäljningsprogram från Sveaskog ska bidra till skydd av värdefull skog. Dessa förslag har vi i det föregående ställt oss bakom.

I sammanhanget vill vi dock påminna om att när Sveaskog bildades överfördes de skogar som bedömdes behöva skyddas till Statens fastighetsverk. Sveaskog har därefter ägnat mycket arbete och pengar för att bli ett föredöme bland svenska skogsföretag för att utveckla det aktiva skogsbruket med metoder för vardagshänsyn, som sedan kan spridas bland andra markägare. Just detta arbete har stor aktualitet i dag, eftersom det talas mycket om att öka andelen s.k. kontinuitetsskogsbruk. Här spelar Sveaskog en viktig roll, och därför bör de föreslagna arealerna för det ändrade markförsäljningsprogrammet hållas låga. Det är samtidigt rimligt att staten använder en mindre del av sin egen mark för att kompensera skogsägare när delar av de senares skog behöver skyddas för att akut hotade rödlistade arter konstaterats. Detta bör då ske i närområdet, för att säkerställa att skogsbruket inte minskar i olika delar av landet.

Den historiska erfarenheten i Sverige av kontinuitetsskogsbruk är till stor del negativ, och behovet av metodutveckling är stort för att undvika nya miss- tag. Vi motsätter oss därför att staten, utöver det som föreslås i propositionen, gör stora förändringar av Sveaskogs skogsinnehav. Det bör åtminstone inte göras utan synnerligen noggranna förhandsanalyser. Vi anser att Sveaskog i stället bör användas för att i första hand driva kommersiellt skogsbruk och därvidlag utveckla metoderna för vardagshänsyn i skogsbruket. Vi konstaterar att Sveaskog under de senaste 40 åren utvecklat mängder av metoder för vardagshänsyn i skogsbruket. När nu trycket ökat på att införa s.k. kontinuitets- skogsbruk anser vi att det är rimligt att det först prövas på statlig mark under vilka förutsättningar metoden faktiskt fungerar. Sveaskog har fyra försöks- områden för detta i dag. Vi anser att Sveaskog ska bruka och sköta sina skogar väl och att nya skogsbruksmetoder ska utvecklas på delar av innehavet.

Sammanfattningsvis menar vi att när staten använder egen mark för att kompensera skogsägare vars skog undantas från skogsbruk ska detta ske i närområdet för att bidra till att skogs- och jordbruk inte minskar. Vi motsätter oss även att staten utöver det som föreslås i propositionen ska sälja ut Svea- skog genom att minska bolagets skogsinnehav. En del av bolagets marker ska vidare användas för att fortsätta utveckla metoder för vardagshänsyn och för att pröva under vilka förhållanden kontinuitetsskogsbruk kan vara lönsamt och leda till godtagbar långsiktig skogsskötsel, godtagbara förhållanden för biologisk mångfald, godtagbar tillväxt och godtagbara virkesförråd. Svea- skogs skogar bör i linje med det sagda i huvudsak nyttjas till virkesproduktion och för att utveckla nya metoder för hänsynsfullt skogsbruk.

Därmed bör miljö- och jordbruksutskottet tillstyrka motionerna 2021/22:2456 (SD) yrkandena 8 och 10 och 2021/22:4334 (SD) yrkande 4.

6. Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål (V)

Lorena Delgado Varas (V) anför:

Sverige är ett land med rika tillgångar på skog. Skogarna är komplexa eko- system som levererar allt från ekosystemtjänster till natur- och kulturvärden och ekonomiska värden. Skogen spelar också en stor roll i klimat- omställningen och har potential att vara en byggsten i skapandet av ett eko- logiskt och socialt hållbart samhälle. Staten är i dag en stor ägare av skogs- mark, bl.a. genom Sveaskog som är Sveriges största skogsägare. Det statliga ägandet är dock spritt på många olika myndigheter och bolag. Jag anser att staten ska bedriva ett aktivt förvalterskap över sina skogsområden och att all statligt ägd skog bör samlas i ett bolag som har hållbart brukande av skogens resurser, inte avkastning, som främsta mål. Som en grundläggande utgångs- punkt anser jag att dagens vinstkrav gör det svårt för ett statligt bolag eller en statlig förvaltare att avstå produktiva skogar till förmån för andra intressen. Jag har vid flera tillfällen framfört detta tillsammans med att Sveaskog bör åläggas att avsätta större arealer till skyddade naturområden och att bolagets

markförsäljningsprogram bör upphöra i sin nuvarande form. Jag ser positivt på att mina synpunkter till viss del tillgodoses genom de förslag som lämnas i regeringens proposition när markförsäljningsprogrammet nu får en annan inriktning. Jag har därför i det föregående ställt mig bakom propositionen. Jag vill dock understryka att förslagen i propositionen utgick från säkrade pengar i statens budget. Därför är det ytterst beklagligt att högerpartierna samverkade om att kraftigt dra ned på dessa medel hösten 2021.

Jag vill vidare framhålla vikten av att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden. Samtidigt behövs skogen för virke och bioenergiutvinning. Även turism och rekreation är värden skogen kan bidra med. Jag anser att de bästa förutsättningarna för att kombinera de olika intressen som finns är genom att bedriva en aktiv statlig skogspolitik och att Sveaskog på sikt bör öka sitt innehav av skog.

Slutligen vill jag framhålla att bolag med statligt ägande som har till uppgift att hantera naturresurser vars omloppstid kan vara upp till 100 år eller mer inte ska styras av kvartalsrapporter. Jag menar att det försvårar den långsiktiga planering som är helt nödvändig för ett hållbart ägande. Avkastningskraven för sådana bolag bör i stället följa en längre tid. Därför menar jag att ägar-direktiven för de statligt ägda bolag som ansvarar för naturresurser med en längre omloppstid bör omarbetas i syfte att avkastningskraven ska följa en längre tidsperiod.

Därmed anser jag att miljö- och jordbruksutskottet bör tillstyrka motionerna 2021/22:60 (V) yrkandena 7 och 9, 2021/22:3199 (V) yrkande 20 och 2021/22:3279 (V) yrkande 27.

7. Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål (KD)

Camilla Brodin (KD) anför:

Skogsbruket och skogsindustrin ger jobb på landsbygden och en hållbar utveckling i hela landet. Skogen ska också svara mot efterfrågan på människors behov av rekreation. De naturvärden som i dag finns i den svenska skogen, som ännu ej fått formellt skydd, finns vanligtvis på privatägda marker. Jag anser att privat ägande och brukande av mark stärker samhället. Ägar-koncentration är i sig ett problem, även när det gäller staten som ägare. Att staten har övertagit stora delar av ägaransvaret för mark och näringsliv i Sverige innebär att många människor gjorts beroende av politikens välvilja i stället för att ge människor en möjlighet att lita till sin egen förmåga. Att äga t.ex. en liten bit land, ett företag eller en egen bostad ger människan den trygghet och värdighet hon behöver för att kunna stå självständig mot både staten och kapitalet. Enskild egendom tjänar därigenom det gemensamma bästa.

Hösten 2021 lämnade regeringen propositionen Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvärden i skogen med frivillighet som grund till riksdagen. Propositionen uppges ha utgångspunkt i att en stark

ägande- och brukanderätt ska vara grunden för att ta till vara skogens potential för ekonomi, klimat och miljö. I propositionen anfördes även att Skogsstyrelsen bör upphöra med inventering och registrering av nyckelbiotoper. Jag menar att det är en bra bedömning som besparar landets skogsägare en process som dömts ut för att dels strida mot förvaltningslagen, dels drabba enskilda markägare på ett oproportionerligt sätt. Jag har i det föregående ställt mig bakom regeringens proposition som innehåller förslag som rör ersättningsmark och Sveaskogs markförsäljningsprogram. Detta till trots anser jag att propositionen har många brister som måste rättas till innan förslagen genomförs. Jag har i det föregående därför förordat ett tillkännagivande om inriktningen för de program som regeringen föreslår. Jag anser även att skogsägare som drabbats av en nyckelbiotopsregistrering bör vara de som prioriteras för ersättning och bytesmark. De insatser regeringen beskriver om 25 000 hektar ersättningsmark för skydd av skog samt det utökade markförsäljningsprogrammet om 60 000 hektar bör därför enligt min uppfattning riktas mot gruppen av skogsägare vilka tvingats se sin mark registreras som nyckelbiotop.

Jag kan vidare konstatera att Sveaskog är den största svenska skogsägaren, och den i särklass största statliga skogsägaren. I dag uppgår Sveaskogs produktiva skogsmark till omkring 3,1 miljoner hektar. Det mesta av innehavet finns i Norrbottens och Västerbottens län. Sveaskog har för närvarande ett uppdrag om att sälja mark till enskilda – det s.k. markförsäljningsprogrammet. Sveaskogs nuvarande uppdrag om att från staten sälja mark tills 10 procent av den areal bolaget ägde vid bolagets bildande 2002 är avyttrad. Försäljningarna ska möjliggöra omarronderingar och tillköp av skogsbruk, särskilt i glesbygd. I och med att regeringens proposition vinner bifall i riksdagen kommer detta program att byta inriktning och omfattning. För att ytterligare förstärka äganderätten och skogsbruket anser jag att Sveaskog – utöver regeringens föreslagna markförsäljningsprogram – bör få i uppdrag att sälja 30 000 hektar produktiv skogsmark per år till privata markägare som avser att bedriva kommersiellt skogsbruk på marken. Intäkterna ska ges vidare som utdelning till staten.

Därmed menar jag att miljö- och jordbruksutskottet bör tillstyrka motionerna 2021/22:3880 (KD) yrkande 84 och 2021/22:4335 (KD) yrkande 7.

8. Övriga frågor om Sveaskog som rör ägande, uppdrag och mål (L)

Arman Teimouri (L) anför:

Skogen är en verklig skatt. Skogen bidrar med många olika värden bl.a. som ett gemensamt rum för friluftsliv och genom att motverka klimatförändringar och bevara den biologiska mångfalden. Samtidigt är skogsindustrin en av Sveriges viktigaste näringar och helt avgörande för svensk export. Jag ser att mer skog behöver skyddas. Det är inte längre bara en fråga om att skydda områden där det finns höga naturvärden. Arterna behöver också bättre kunna

sprida sig längre sträckor i takt med att klimatet, och därmed också förutsättningarna för många av skogens arter, förändras. Särskilt behöver de kvarvarande naturskogarna, gammelskogarna, skyddas.

Jag menar att det finns ett stort engagemang bland det breda flertalet markägare att medverka till att naturvärden vårdas och bevaras för kommande generationer.

Min principiella hållning är att Sveaskogs skogsinnehav kan och bör minska genom försäljningar till marknadspris. Det gynnar en levande landsbygd att skogen är lokalt ägd. Mindre skogsägare är också ofta mer framgångsrika i fråga om miljömålet för skogsförvaltningen än vad de stora skogsägarna är. Jag anser att det finns förutsättningar att höja ambitionerna ytterligare när det gäller att överföra produktiv skogsmark från statlig till enskild ägo. Därför bör ytterligare 200 000 hektar av Sveaskogs skogsinnehav avyttras i ett nytt markförsäljningsprogram.

Därmed bör motion 2021/22:4337 (L) yrkande 5 tillstyrkas av miljö- och jordbruksutskottet.

9. Affärsmodeller och innovationsarbete i skogsnäringen (MP)

Amanda Palmstierna (MP) anför:

Jag vill inledningsvis framföra att stora delar av regeringens proposition är väl avvägda. Därmed inte sagt att det inte finns delar som behöver utvecklas och kompletteras. När det gäller skogsbruksmetoder vill jag på ett övergripande plan framhålla att det är problematiskt om ett hyggesfritt skogsbruk rakt av anses leverera mer naturhänsyn än trakthyggesbruket. Det centrala är enligt min mening vilken skogsbruksmetod som bäst levererar på målsättningarna inom miljömålssystemet, särskilt Levande skogar. Det svenska skogsbruket bör enligt min mening i högre grad eftersträva ett naturnära skogsbruk som bevarar skogens ekosystem, upprätthåller kontinuerlig ekologisk funktionalitet och värnar natur- och kulturvärden samtidigt som skogsbruk kan bedrivas. Mot denna bakgrund menar jag att regeringen bör arbeta för att främja och utveckla innovationsarbete och affärsmodeller i skogsnäringen som har koppling till hyggesfritt skogsbruk och kontinuitetsskogsbruk.

Därmed bör miljö- och jordbruksutskottet tillstyrka motion 2021/22:4338 (MP) yrkande 4.

10. Uppdrag för att främja naturturism (MP)

Amanda Palmstierna (MP) anför:

Jag menar att regeringens proposition innehåller många bra saker men att den behöver kompletteras inom olika områden. Ett sådant område är kopplingen mellan skogen och besöksnäringen. Den svenska besöksnäringen är – bortsett från tiden under pandemin – i stark utveckling när det gäller såväl antal sysselsatta som omsättning. Nio av tio utländska turister ser den svenska naturen som en del av sin reseanledning. Hemestertrenden och skogsvistelse har fått

ett starkt uppsving under pandemin och kommer enligt min uppfattning att kunna utvecklas. Det finns t.ex. en mycket stor utvecklingspotential för besöksnäringen kopplat till nationalparker. Jag menar därför att regeringen bör ge Naturvårdsverket i uppdrag att genomföra ett projekt för att gynna naturturism i skyddad natur. Som huvudman bör myndigheten genomföra ett samlat projekt för att gynna naturturism i nationalparker och skyddad natur i enlighet med förslagen i Skogsutredningen. Ett sådant uppdrag bör bl.a. innefatta följande:

- I samverkan med Tillväxtverket och företrädare för naturturismföretagen analysera hinder och möjligheter för hållbar naturturism och ge förslag på hur denna verksamhet kan främjas i skyddade områden.
- Analysera och kartlägga hinder som naturturismföretagare upplever för att kunna bedriva naturturism i och i anslutning till skyddade områden.
- Se över vägledningar för utformning av gränser, reservatsföreskrifter och skötselplaner så att naturturism främjas utan att syftet med områdeskyddet äventyras.
- Ta fram en uppdaterad vägledning för utformning av föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken i naturreservat så att de inte är onödigt inskränkande mot allmänheten, och med huvudsakligt fokus på att möjliggöra att naturreservaten kan nyttjas av friluftslivet och organiserad verksamhet, inklusive naturturism.
- Ta fram en utvecklad vägledning för hur zonering och kanalisering skulle kunna användas för att ge större möjligheter att utveckla naturturism i skyddade områden.
- Tillsammans med berörda länsstyrelser göra en översyn av avgränsningar, föreskrifter och skötselplaner för befintliga nationalparker och naturreservat med hög potential för naturturism i syfte att främja hållbar naturturism.
- Se över hur befintliga anläggningar i naturreservat och nationalparker kan göra största möjliga nytta för både allmänheten och naturturismföretagare.
- Etablera nya anläggningar som öppna dagstugor och stugor med övernattningsmöjligheter i nationalparker och vissa större naturreservat.
- Ta fram ett system för hur anläggningar som öppna dagstugor och stugor med övernattningsmöjligheter ska kunna bokas eller arrenderas och en modell för prissättning.
- Tillsammans med berörda länsstyrelser se över möjligheterna att etablera uppställningsplatser för husbilar i eller i anslutning till nationalparkerna och de mest välbesökta naturreservaten.
- Se över föreskrifterna för landets nationalparker för att ge större möjligheter till tältning.

Därmed bör motion 2021/22:4338 yrkande 7 tillstyrkas av miljö- och jordbruksutskottet.